

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: M. M.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16.1.2025 č.j. X.

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty námitky žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 10. 2024 č.j. X., kterým byla zamítnuta žalobkyni žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek daných ustanovením § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zdp“), s přihlédnutím k článku 46 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004, neboť podle posudku

lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „lékař IPZS“) ze dne 15. 10. 2024 není žalobkyně invalidní dle ustanovení § 39 odst. 1 zdp. Dle uvedeného posudku poklesla její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 20 %.

2. Žalobkyně v žalobě tvrdila, že posudkový lékař učinil závěr, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav. Na jednání nebyla přizvána, takže si nemohl učinit odpovídající představu o mém zdravotním postižení. Vinou dlouhých objednacích lhůt (2-4 měsíce) u odborných lékařů a odborných vyšetření nebylo možno doložit další nové lékařské zprávy společně. Posudkový lékař se v námitkovém řízení zabýval pouze otázkou invalidity ve vztahu k lehkému funkčnímu postižení a poklesu pracovní schopnosti, podle kapitoly XIII. oddělení c, položka 4d. Nezhodnotil však nově doručenou lékařskou dokumentaci z neurologie a EMG. Nález prokazuje, že trpí středně těžkou axonálně demyelinizační motorickosenzitivní polyneuropatií na DK bilat. a již nezhodnotil celkovou výkonnost, pohyblivost a vykonávat denní aktivity vzhledem k položce č. 9 c — kapitoly 6, přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míra poklesu pracovní schopnosti III. (II., I.). Posudkový lékař nevzal v úvahu tu skutečnost, že se její stav od podání žádosti o invalidní důchod nadále zhoršuje. Dochází zejména k omezení pohyblivosti a to tak, že je schopna se pohybovat pouze za pomoci holí na kratší vzdálenost (cca 100 m), na delší vzdálenost pouze za pomoci invalidního čtyřkolového chodítka. Má velké bolesti, kdy většinou léky pomáhají buď jen krátkodobě, nebo vůbec, tím je také narušený spánek. Dále má problémy s udržením rovnováhy, stáním na místě, delším sezením a chůzí do schodů.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. C, položce 4d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 cit. vyhlášky nemění. S ohledem na uvedený posudek žalovaná vydala napadené rozhodnutí ze dne 16. 1. 2025, č. j. X., kterým námitky žalobkyně zamítla a předchozí rozhodnutí ze dne 25. 10. 2024, č. j. X., potvrdila. Žalovaná je přesvědčena, že posudkem vypracovaným lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, odd. pro námitkové a odvolací řízení LPS II, byl plně posouzen a zjištěn zdravotní stav žalobkyně.
4. Žalobu soud neshledal důvodnou.
5. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
6. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ

předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č.j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4.12.2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

7. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25.9.2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č.j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11.11.2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
8. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
9. Soud doplnil dokazování o posudek posudkové komise MPSV ČR v Plzni ze dne 11. 6. 2025, podle něhož:
10. Posudková komise MPSV určila k datu 16. 1. 2025, tj. k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí, rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti pseudoradikulární syndrom bederní se sensitivně motorickou axonálně demyelinizační polyneuropatií středně těžkou dle EMG vyš., lehčí dle klín. nálezu.
11. Žalobkyně byla posuzována jako dělnice.
12. Podle zhodnocení neurologem v komisi vzhledem k tomu, že posuzuje stav nemocné k lednu 2025, vychází z posledního neurologického nálezu před tímto datem, tj. 13. 11. 2024. Dle tohoto nálezu jsou reflexy na DK symetrické, Lassegue oboustranně od 80 st., jen lehce omezený předklon bederní páteře (Thomayer 50 cm), poruchu taktilního cití nemá, jen snížení hlubokého cití na DK. EMG prokazuje středně těžkou neuropatií na DK, která je klinicky spíše lehčího charakteru.
13. V souladu s doloženými funkčními výsledky dostupných odborných vyšetření a na základě neurologického zhodnocení v komisi, hodnotí PK MPSV dané postižení funkčně jako lehké se statodynamickou poruchou bederní páteře, bez doprovodné radikulopatie a významnějších projevů kořenové iritace, s lehkým neurologickým nálezem, bez známek poškození nervu. Na podkladě těchto skutečností hodnotí PK MPSV procentuální ztrátu pracovní schopnosti v kapitole XIII, odd. E, pol. 1 b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10-20 %. S přihlédnutím k dělnické profesi posuzované stanovuje komise ztrátu PS v horní hranici citovaného procentního pásma, ve výši 20 %. Axonálně demyelinizační polyneuropatií komise zohledňuje desetiprocentním navýšením, celková ztráta pracovní schopnosti tak dosahuje výše 30 %.
14. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddíl E, položka 1 b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 %, celkově činí 30 %.

15. Nelze hodnotit dle stejné kapitoly, oddílu, položky, písmene c) nebo d), neboť se nejedná o středně těžké ani těžké postižení více páteřních úseků s recidivujícími nebo trvalými projevy kořenového dráždění, s těžkým poškozením nervů, se závažnými parézami, svalovými atrofiemi, se symptomatologií neurogenního močového měchýře nebo závažnými poruchami funkce svěračů.
16. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není posuzovaná schopna výkonu těžké fyzické práce, práce spojené s manipulací těžkými břemeny, práce ve vynucených neměnných polohách, s nadměrnou zátěží dolních končetin. Schopna odpovídajícího pracovního zařazení respektujícího uvedená omezení, s možností střídání poloh sed-stoj.
17. K datu vydání napadeného rozhodnutí nebyla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %.
18. K žalobním námitkám posudková komise MPSV uvedla, že komise k požadovanému datu (16. 1. 2025) neshledala funkční postižení takové závažnosti, které by v souladu s platnou legislativou bylo indikací k invalidizaci posuzované. Uváděné subjektivní obtíže nemají odpovídající objektivní korelát v doložených odborných nálezech. Závěrem komise poznamenává, že z neurochir. vyš. z 5/2025 vyplývá progrese vertebrogenního postižení objektivizovaná doloženým funkčním nálezem a již předznamenaná neurolog, vyš. v 4/2025, podložená i graf. vyšetřením z 2/2025. Uvedené skutečnosti nastaly až po datu posouzení, v současném řízení nejsou hodnotitelné.
19. Dle názoru soudu posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně a s lékařskými zprávami předloženými v řízení před soudem.
20. K tomuto soud, stejně jako posudková komise, dodává, že v soudním řízení je rozhodující skutkový stav ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 1 s.ř.s., tj. v dané věci ke dni 16. 1. 2025. Lékařské zprávy z pozdějšího data, které žalobkyně předložila v průběhu soudního řízení, soud neprováděl, neboť se týkají aktuálního zdravotního stavu, tj. prokazují skutkový stav, který nastal po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Případná nová zjištění vyplývající z pozdějších lékařských zpráv lze zpravidla uplatnit pouze v rámci nového řízení před správním orgánem na podkladě nové žádosti žalobkyně.
21. V řízení před soudem byli účastníci seznámeni s obsahem posudku. Soud proto posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.
22. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaného. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 30 %, což podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění nedosahuje ani invalidity prvního stupně.
23. Z výše shrnutých okolností vyplývá, že posudková komise MPSV dospěla ke stejnému závěru jako předchozí dvě posudkové komise ve správním řízení, tedy že žalobkyně není invalidní v žádném stupni invalidity.
24. Soud zhodnotil posudek PK MPSV samostatně i v souvislosti s ostatními podklady ve správním spisu a dospěl k závěru, že posudek je s nimi v souladu, je přezkoumatelný, jeho závěry jsou logické.
25. Všechny tři posudkové komise dospěly ke stejnému závěru, že se nejedná o invaliditu ani v prvním stupni. Posudkové komise ve správním řízení stanovily u žalobkyně 20% snížení

pracovní schopnosti. Posudková komise MPSV posoudila zařazení hlavního zdravotního postižení (pseudoradikulární syndrom bederní) stejně jako předchozí komise, tj. v rámci 10 – 20% možného poklesu pracovní schopnosti zvolila max. míru, nadto však celkovou ztrátu pracovní schopnosti zvýšila až na 30 %, když maximálním 10% navýšením dle § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., zohlednila komorbiditu – zejména polyneuropatii. Tímto navýšením byl vyhověno žalobní námitce spočívající v nezohlednění novějších zpráv z neurologie a EMG, které právě prokazují polyneuropatii.

26. Podle názoru soudu také posudková komise MPSV dostatečně zohlednila omezení pracovní schopnosti žalobkyně ve vztahu k jejímu hlavnímu pracovnímu zařazení dělnice, neboť z výše shrnutého obsahu posudku je zřejmé, že byla zvolena horní hranice možného základního snížení pracovní schopnosti 20% právě s ohledem na její předchozí kvalifikovanou dělnickou profesi.
27. Pokud jde o tvrzení žalobkyně v žalobě, že na jednání posudkové komise nebyla přizvána, soud neshledal tuto námitku důvodnou, neboť posudkoví lékaři posuzují zdravotní stav především na podkladě předložených lékařských zpráv, osobní účast posuzovaných osob na jednání posudkových komisí zpravidla není nezbytná pro zjišťování zdravotního stavu pro účely posuzování invalidity.
28. Soud na základě uvedeného nepovažuje za důvodnou ani žalobní námitku, že žalovaná řádně neposoudila zdravotní problémy žalobkyně, když oba správní orgány posoudily celkovou míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně obdobně, jako v soudním řízení posudková komise MPSV.
29. Žalobkyně v žalobě dále tvrdila, že má velké bolesti a je schopna se pohybovat na delší vzdálenost pouze za pomoci invalidního čtyřkolového chodítka, má problémy s udržení rovnováhy, stáním na místě, delším sezením a chůzí do schodů, a není schopna vykonávat pracovní činnost. K tomuto soud uvádí, že žalobkyně uváděné potíže jsou subjektivního charakteru a dle závěrů posudkových komisí nemají odpovídající objektivní podklad v dosud předložených lékařských nálezech, které prokazují zdravotní stav ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (16. 1. 2025).
30. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
31. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 15. září 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.